

חוק הגנת השכר, תשי"ח-1958 *

1. בחוק זה – הנדרות
- “שכר עבודה” – לרבות תשלומים בעד הגים, פירון עבודה ושעות נוספות ותשלומים אחרים המגיעים לעובד עקב עבודתו וכמשך עבודתו;
- “שכר מולן” – שכר עבודה שלא שולם במועד הנקוב בסעיפים 9 עד 12 או במועד שנקבע לפי הסעיפים 13 או 14;
- “קופת גמל” – קופת חולים, אגודת תגמולים, קרן פנסיה או ביטוח, שהעובד חבר בהן.
2. (א) שכר עבודה ישולם במזומנים, אך מותר שישולם בשיק או בהמחאת דואר, אם דרך תשלום זאת נקבעה בהסכם קיבוצי או בחוזה עבודה או שהעובד הסכים לה בדרך אחרת, ובלבד שהעובד יכול לקבל מהנמשך פרעון השיק או המחאת הדואר במועדים הקבועים בסעיפים 9 עד 14, הכל לפי הענין.
- (ב) הוצגו השיק או המחאת הדואר לפרעון תוך שני חדשים לאחר מסירתם לעובד ולא שולמו, לא תישמע טענת המעביד, שהיה אפשר להשיג תשלום במועד קודם או מאוחר.
3. מותר בהסכמת העובד לשלם חלק משכר עבודה באוכל ובמשקאות המיועדים לצריכה במקום העבודה, להוציא משקאות משכרים, או בדיוור, אם דרך תשלום זאת נקבעה בהסכם קיבוצי או בחוזה עבודה או שהיא נוהג מקובל בתנאי עבודה, ובלבד שהשווי המיוחס לכל אלה לא יעלה על המקובל בשוק.
4. (א) לא יחייב מעביד את עובדו לקנות מצרכים ממנו או ממי שקשור בו או במפעלו, או להזדקק לשירותיהם, ולא יגביל מעביד בכל דרך אחרת זכותו של עובד להשתמש בשכר עבודתו.
- (ב) מקום עבודה שאין העובד יכול להשיג בו מצרכים או לקבל שירותים שהוא זקוק להם, וסיפק אותם המעביד בעצמו או על ידי מי שקשור בו או במפעלו, יספקו לעובד מצרכים או שירותים אלה במחיר הוגן שאין בו ריווח; ואם סופקו על דעת המעביד על ידי אדם מהחוץ – יסופקו במחיר הוגן. המחיר בו יסופקו מצרכים ושירותים כאמור טעון הסכמת ועד העובדים במפעל, ובמקרה של חילוקי דעות יקבע את המחיר מי שהוסמך לכך על-ידי שר העבודה.
5. עובד שחוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951¹, חל לגביו ונקבע לו שכר עבודה הכולל תשלום בעד שעות נוספות או גמול עבודה במנוחה השבועית כאמור בחוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א-1951, או הכולל דמי חופשה, תמורת חופשה או פדיון חופשה כאמור בחוק חופשה שנתית, תשי"א-1951² – רואים את השכר שנקבע כשכר רגיל בלבד.
6. שכר עבודה ישולם לידי העובד במישרין, אך מותר שישולם, על פי הוראה בכתב של העובד, באמצעות לשכת עבודה כאמור בסעיף 25 (4) או באמצעות בן-זוגו, הורו, ילדו או חברו בעבודה.
7. נפטר עובד לפני ששולם שכר העבודה המגיע לו, ישולם שכר העבודה, על אף האמור בדיני הירושה, לידי מי שהעובד הורה לפי סעיף 6; לא הורה – ישולם לבן-זוגו, ובאין לו בן-זוג – ליורשו.

* נתקבל בכנסת ביום י"ט באדר תשי"ח (11 במרס 1958); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 280, תשי"ז, עמ' 64.

1 ס"ח 76, תשי"א, עמ' 204.

2 ס"ח 81, תשי"א, עמ' 234.

8. (א) מאה וששים לירות לחודש משכר העבודה הנותר אחרי ניכוי מס הכנסה אינו ניתן לעיקול, להעברה או לשעבוד בכל דרך אחרת; שר העבודה רשאי, באישור ועדת העבודה של הכנסת, לשנות את הסכום האמור בסעיף זה בשים לב לתנודות בשכר העבודה.
- (ב) סעיף קטן (א) אינו חל על עיקול, העברה או שעבוד לשם תשלום מזונות.
- (ג) מקום שהשכר משתלם שלא על בסיס של חודש, רשאי שר העבודה לקבוע בתקנות הוראות בדבר חלק השכר שאינו ניתן לעיקול, להעברה או לשעבוד.
9. שכר עבודה המשתלם על בסיס של חודש ישולם עם תום החודש בעדו הוא משתלם; לענין הסעיפים 17 עד 22 יראו אותו כשכר מולן מהיום הששה עשר לאחר מועד זה. בשכר עבודה המשתלם על בסיס תקופה ארוכה מחודש, רואים כאילו היה החלק היחסי לכל חודש משתלם על בסיס של חודש.
10. שכר עבודה המשתלם על בסיס של שעה, יום, שבוע או לפי כמות התוצרת, ישולם, אם לא נקבע מועד אחר בהסכם קיבוצי או בחוזה עבודה, בתום מחצית החודש בו הועבד העובד; לענין הסעיפים 17 עד 22 יראו אותו כשכר מולן מהיום הששה עשר לאחר מועד זה; אולם לגבי עובד ששכר עבודתו משתלם על בסיס כאמור, אך הועבד במשך כל החודש האמור, יחול סעיף 9 אם תוך החודש שולמו לו מקדמות בהתאם לקבוע בהסכם קיבוצי או בחוזה עבודה.
11. שכר עבודה המשתלם בעד ביצוע עבודה מסויימת, שביצועה נמשך יותר מארבעה עשר יום, ישולם כיום גמר ביצוע העבודה. שולמו תוך ביצוע העבודה מקדמות בהתאם לקבוע בהסכם קיבוצי או בחוזה עבודה, לא יראו את השכר לענין הסעיפים 17 עד 22 כמולן, אלא מהיום הששה עשר מגמר ביצוע העבודה; לא שולמו מקדמות כאמור, יראו את השכר כמשתלם לפי כמות התוצרת.
12. חדל עובד להיות מועבד על ידי מעבידו, ישולם שכרו במועד שבו היה משתלם לפי הסעיפים 9, 10 או 11, אילו המשיך לעבוד.
13. שר העבודה רשאי, באישור ועדת העבודה של הכנסת, לקבוע מועד תשלום שכר לסוגי עבודה אשר מועדי תשלומם לא נקבעו בסעיפים 9 עד 12.
14. הוסכם בהסכם קיבוצי או בין העובד למעביד על הגדלת השכר לתקופה שעברה או על תוספת על השכר כאמור, ולא הוסכם על המועד לתשלום ההפרשים המגיעים לעובד בעד אותה תקופה לפי ההסכם, ישולמו ההפרשים במועד הקרוב לתשלום שכר העבודה, אך רשאי ממונה על גביית השכר, על פי בקשת המעביד שהוגשה לו לפני אותו מועד, ולאחר שמיעת העובד, לקבוע מועד אחר לתשלומם או לקבוע תשלומם לשיעורים. סכום שלא שולם עד ליום החמישה עשר לאחר המועד שהוסכם עליו או שנקבע על ידי הממונה על גביית השכר, וזכל לפי הענין, ייחשב לענין הסעיפים 17 עד 22 שכר מולן.
15. שכר העבודה ישולם לעובד במקום העבודה ולכל המאוחר שעתיים לאחר גמר העבודה; אך לעובד במשמרת שניה או במשמרת שלישית, וכן למי שחדל להיות מועבד, מותר לשלם את השכר בשעות שבהן משתלם השכר ליתר העובדים. לא ישולם שכר עבודה במקום בו נמכרים משקאות משכרים חוץ מהעובדים באותו מקום.
16. שר העבודה ימנה ממונים על גביית שכר עבודה (להלן – ממונים על גביית השכר); הודעה על המינוי תפורסם ברשומות.

17. לשכר מולן יווסף בעד השבוע הראשון להלנתו, או בעד חלק מאותו השבוע, חלק העשרים מהשכר המולן, ובעד כל שבוע שאחריו או חלק ממנו – חלק עשירי מהשכר המולן (להלן – פיצוי הלנת שכר); פיצוי להלנת שכר יהיה לכל דבר, פרט לענין סעיף זה, חלק משכר העבודה.
18. (א) ממונה על גביית השכר רשאי, על פי בקשת המעביד שהוגשה תוך חודש ימים ממועד התשלום, ולאחר שנתן לעובד הזדמנות להשמיע טענותיו, להפחית פיצוי הלנת שכר או לבטלו, אם נוכח כי שכר העבודה לא שולם כמועדו בטעות כנה או מסיבה אחרת שלמעביד לא היתה, ולא יכולה להיות, כל שליטה עליה.
- (ב) מקום שמעביד פשט את הרגל, או שהוא חברה או אגודה שיתופית בפירוק, רשאי ממונה על גביית השכר, על פי בקשת הבא במקום המעביד, ואם ראה שמן הצדק הוא לעשות כן, להפחית את פיצוי הלנת השכר או לבטלו לגבי התקופה שאחרי תאריך מתן הצו המכריז על המעביד כפושט רגל או אחרי תאריך צו הפירוק, ואם לא ניתן צו פירוק – לגבי התקופה שלאחר תאריך התחלת הפירוק.
19. ממונה על גביית השכר רשאי, על פי בקשת עובד או בא-כוח ארגון עובדים המייצגו, לתת צו תשלום על שכר מולן (להלן – צו תשלום), ודינו של הצו לענין הוצאה לפועל כדין פסק-דין סופי של בית משפט שלום במשפט אזרחי, זולת אם בוטל הצו על ידי בית משפט שלום על סמך בקשה בדרך המרצה, שהגיש המעביד תוך שבעה ימים מהיום שבו נמסר לו הצו.
20. צו תשלום לא יוצא לפועל אלא אם עבר המועד להגשת בקשה לכיטול הצו, ואם הוגשה בקשה – כל עוד בית משפט השלום לא החליט בה.
21. לא יתן ממונה על גביית השכר צו תשלום, אלא אם שלח הודעה למעביד, חמישה ימים מראש, על המועד והמקום בו ידון בבקשה למתן הצו והזמינו לבוא לפניו; ההודעה תישלח לפי מען המפעל, ובאין מען כזה – לפי מען המעביד.
22. ניתן צו תשלום ולא בוטל, חייב המעביד בתשלום אגרה בשיעור של 3% משכר העבודה שהוא חייב לשלמו על פי הצו, אך לא פחות משתי לירות ולא יותר מ-50 לירות; פקודת המסים (גביה) ³ – להוציא סעיף 12 שבה – חלה על האגרה כאילו היתה מס כמש- מעותו בפקודה האמורה.
23. הסמכות הנתונה לממונה על גביית השכר לתת צו תשלום אינה באה לגרוע מזכותו של עובד לתבוע שכרו בדרך בה תובעים חוב אזרחי.
24. מעביד חייב לנהל פנקס בדבר שכר העבודה המגיע לעובדיו, והשכר ששולם להם, וכן חייב הוא למסור לעובדיו, בכתב, פירוט שכר העבודה ששולם והסכומים שנוכו; שר העבודה יקבע בהודעה שתפורסם ברשומות את סוגי המעבידים שעליהם יחול סעיף זה ואת הפרטים שיירשמו לפיו.
25. (א) לא ינוכו משכר עבודה אלא סכומים אלה:
- (1) סכום שחובה לנכותו, או שמוותר לנכותו על פי חיקוק;
  - (2) תרומות שהעובד הסכים בכתב כי ינוכו;
  - (3) דמי חבר בארגון עובדים שהעובד חבר בו, שיש לנכותם מן השכר על פי הסכם קיבוצי או חוזה עבודה או שהעובד הסכים בכתב כי ינוכו, והתשלומים הרגילים לועד העובדים במפעל;

³ חוקי אי"י, כרך ב', פרק קל"ז, עמ' 1374.

- (4) תשלומים ללשכת העבודה שיש לנכותם מן השכר על פי הסכם קיבוצי או שהעובד הסכים בדרך אחרת שינוכו; "לשכת העבודה" – לשכת עבודה שאוצר המדינה משתתף בכיסוי תקציבה והיא נתונה לפיקוח שר העבודה;
- (5) תשלומים שוטפים לקופות גמל;
- (6) חוב על פי התחייבות בכתב מהעובד למעביד, בתנאי שלא ינוכה על חשבון חוב כאמור יותר מרבע שכר העבודה;
- (7) מקדמות על חשבון שכר עבודה, אם אין המקדמות עולות על שכר עבודה בעד שלושה חדשים; עולות המקדמות על שכר עבודה לשלושה חדשים – חלות על היתרה הוראות פסקה (6).
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), חדל עובד לעבוד אצל המעביד, רשאי המעביד לנכות משכרו האחרון של העובד כל יתרה של חוב שהעובד חייב לו, לרבות מקדמות.
26. סכום שנוכה בהתאם לסעיף 25 יעבירו המעביד למי שלו מיועד הסכום תוך 21 יום לאחר תשלום שכר העבודה שממנו נוכה, זולת אם נקבעה בחיקוק דרך אחרת; העובר על הוראות סעיף זה, דינו – קנס אלף לירות.
27. מעביד החייב בתשלומים לקופת גמל ישלם אותם תוך 42 יום לאחר תשלום השכר בעד אותה תקופת עבודה.
28. אדם אשר לו מיועד סכום שנוכה לפי סעיף 25, או קופת גמל אשר לה חייב המעביד לשלם סכום כאמור בסעיף 27, תהא להם זכות תביעה נגד המעביד במישרין.
29. פיצויי פיטורים המגיעים לפי הסכם קיבוצי או חוזה עבודה או נוהג ולא הוסכם על מועד לתשלומם, ישולמו במועד שנקבע על ידי ממונה על גביית השכר, ואם פסק בית משפט או בורר על תשלומם – במועד שנקבע בפסק-הדין.
30. (א) עבר מפעל מיד ליד או חולק או מוזג, אחראי גם המעביד החדש לתשלום שכר עבודה ולתשלומים לקופת גמל המגיעים מן המעביד הקודם, אלא שהמעביד החדש רשאי, על ידי הודעה שיפרסם במפעל ובעתונות בדרך הקבועה בתקנות, לדרוש שתביעות תשלומים כאמור יוגשו לו תוך שלושה חדשים מיום ההעברה, החלוקה או המיזוג, ואם פרסם את ההודעה אחרי יום זה – מיום הפרסום. המעביד החדש לא יהיה אחראי לתשלום תביעות שיוגשו לו כעבור התקופה של שלושה חדשים כאמור.
- (ב) הוראות סעיף זה לא יחולו על העברת מפעל, חלוקתו או מיזוגו עקב פשיטת רגל או עקב פירוק של חברה או אגודה שיתופית בגלל אי-יכולתה לשלם חובותיה.
31. שר העבודה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.
32. לא יתקין שר העבודה תקנות לפי סעיף 13 אלא לאחר התייעצות עם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים ועם ארגונים ארציים יציגים של מעבידים שלדעת השר הם נוגעים בדבר.
33. לענין חוק זה דין המדינה כמעביד כדין כל מעביד אחר.
34. חוק זה אינו בא למעט מכל זכות הנתונה לעובד לפי חוק, הסכם קיבוצי, חוזה עבודה או נוהג.

35. (א) בענינים שחוק זה דן בהם לא יחול הספר השני של המגילה.
(ב) הסעיפים 82 ו-83 לחוק ההוצאה לפועל העותמני — בטלים.

36. תחילת חוק זה ביום י"א בניסן תשי"ח (1 באפריל 1958).

מרדכי נמיר
שר העבודה

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

חוק להארכת תקפן של תקנות-שעת-חירום (הפעלת רכב מנועי בבנוין), תשי"ח-1958 *

1. תקפן של תקנות-שעת-חירום (הפעלת רכב מנועי בבנוין), תשי"ח-1957¹, מוארך
בזה עד יום כ"ד באב תשי"ח (10 באוגוסט 1958). הארכת תקף
2. תחילתו של חוק זה היא ביום י"ח באדר תשי"ח (10 במרס 1958). תחילה

משה כרמל
שר התחבורה

לוי אשכול
שר האוצר

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

* נתקבל בכנסת ביום י"ט באדר תשי"ח (11 במרס 1958); הצעת חוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 339, תשי"ח, עמ' 170.
1 ק"ת 754, תשי"ח, עמ' 468.

חוק יום העצמאות (תיקון מס' 5), תשי"ח-1958 *

1. אחרי סעיף 2 לחוק יום העצמאות, תש"ט-1949¹, יווסף סעיף זה:
3. ראש הממשלה רשאי בתקנות לקבוע סמלי יום העצמאות ולהסדיר
העצמאות סמלי יום העצמאות את השימוש בהם." הוספת סעיף 3

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

* נתקבל בכנסת ביום כ' באדר תשי"ח (12 במרס 1958); הצעת חוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 337, תשי"ח, עמ' 158.
1 ס"ח 5, תש"ט, עמ' 10.